

Tárgyaljon végre, Zelenszkij!

2023 április 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A plakátkampány csak az els? jel, hogy beletörik hazánkba az amerikaiak bicskája

A közvélemény ritkán lelkesedik fel külpolitikai tanulmányokon. Richard Haass és Charles Kupchan Amerikában megjelent, kivonatosan már magyarul is ismertetett írása azonban kiemelkedik az átlagból. Cikkük (A Nyugatnak új stratégiára van szüksége Ukrajnában — Terv arra, hogyan jutunk el a harcmez?t?l a tárgyalóasztalig) azt állítja: nem reális, s?t veszélyesen er?n felüli az ukrán háborús törekvés az oroszok teljes kiszorítására. Haass és Kupchan nem két szórakozott professzor, akik gyorsan összedobtak egy írást, hogy elmehessenek végre a tavaszi szünetben horgászni.

Nemcsak azért nem, mert a legrangosabb amerikai külpolitikai folyóiratban, a Foreign Affairsben publikálnak, hanem mert a szerz?páros tagjai a Külkapcsolatok Tanácsa (CFR) elnöke és egy vezet? munkatársa. Mintha mondjuk Pep Guardiola és a videóelemz?je szólna hozzá egy futballszakmai kérdéshez. A CFR-nek ugyanígy nehéz lenne túlbecsülni a jelent?ségét: amir?l ott írnak, az az amerikai külpolitika fels? köreiben fordul meg. Haass és Kupchan két éve a Pax Americana – a jelenlegi világrend – alkonyára is megkezdte a Nyugat lelki felkészítését.

Kérdés, mi valósul meg a leírtakból a gyakorlatban. Minél nagyobb szerencséje van a világnak – a politikusoknak pedig józan eszük –, annál több. A cikk jó tanács Bidennek: szorítsa rá Zelenszkijt arra, hogy egyezzen ki valamilyen – nyilván mindkét fél részér?l kompromisszumokkal járó – ideiglenes rendezésben Putyinnal, amivel az orosz elnök arcvesztés nélkül visszavonulhat. Vagy egyszer?en húzza ki a dugót Zelenszkij fürd?kádjából.

A jelenlegi helyzet ugyanis hosszasan nem tartható fent, még a jelenlegi óriási nyugati támogatás mellett sem. Ukrajna talán többé már soha nem lesz úgy ukrán, ahogy Kijevben képzelik, de hogy a belátható id?ben nem lesz, az egészen bizonyos. Tárgyalások esetén Európának sem kellene megszakadnia abban, hogy minél lojálisabban szolgálja ki a globális amerikai érdeket, amelyet imperializmusnak – leplezetlen birodalmi törekvésnek – nevezhetnénk, ha a XX.század nem járatta volna le ezt a fogalmat.

Szlovákia – amely felett úgy repül át egy vadászgép, hogy a pilóta észre sem veszi – vadászgépeket ad Ukrajnának, a még kisebb Luxemburg pedig – amelynek érthet? okokból nem volt átadható fegyvere – kiment a fegyverpiacra, és 75 millió euróért bevásárolt, hogy ? is adhasson. Ezt hívja az angol erényfitogtatásnak (virtue signalling), ami mosolyfakasztó lehetne, ha nem hosszabbította volna meg a háborút, annak mindannyiunkat sokféle módon érint? összes bajával együtt, a halálos áldozatoktól az inflációig.

Nem mintha nem lenne még húsz és ötven év közötti ukrán férfi, aki meghalhatna vagy megrokkanhatna e háborúban. Az újraválasztására készül? Biden kampánycsapatát nem ez érdekli. Hanem az, hogy az id? a tanulmányban nagyon körültekint? módon le nem írt névnek dolgozik a 2024-es elnökválasztás el?tt. A háborúellenes Donald Trumpnak. Biden a télen azt ígérte az ukránoknak, kitart mellettük „amíg csak szükséges”, és ebb?l csak akkor tud visszatáncolni, ha az ukránok – önként vagy kényszer hatására – beszüntetik a harcot. Mert akkor már nem szükséges. A nyugati közvélemény egyre fáradtabb, és másfél év van még hátra az amerikai elnökválasztásig.

A következ? idézetnek nem annyira a tartalma a meghökkent?, hanem az, hogy mikor íródott. „Washington az orosz agresszióra hivatkozva kényszerítette az EU-hoz tartozó vazallusait, hogy járuljanak hozzá az Oroszország ellen alkalmazott kemény szankciókhoz… Ezzel Európa még inkább kiszolgáltatottabbá válik annak a pénzhatalmi világelitnek, amelynek legf?bb eszköze stratégiai céljainak elérésére az Egyesült Államok pénzügyi, gazdasági és fegyveres potenciálja… Ha a szemben álló felek nem tanúsítanak önmérsékletet, nem lehet kizárni egy olyan nagyobb háborúnak a kitörését, amely az egész emberi civilizáció pusztulásával járhat.”

Az idézet Drábik János Az ukrán dráma cím?, 2015-ös könyvéb?l való. Lehet vitatkozni Drábik egyes megállapításaival – vannak köztük hajmereszt?k is –, de megdöbbent?, hogy a 2014-es orosz–ukrán konfliktusról leírtak mennyire id?szer?ek nyolc évvel kés?bb. Legfeljebb valamelyest változtak a szerepl?k – Zelenszkij akkor még nem bukkant fel, Biden pedig Obama alelnöke volt –, a 2014-es térségi háború pedig 2022-re világpolitikai jelent?séget kapott.

A jelen amerikai külpolitikában nem sok szeretnivalót találni (ha pedig David Pressman nagykövet és a Ruszkik, haza! plakátkampány kíséri, akkor még kevesebbet). Jobboldali szemmel nézve kifejezetten irritáló a nemzeti szuverenitást és a józan önálló gondolkodást is lesöpr? agresszív nyomulás, amellyel kapcsolatban már a Kínából hazatér? francia elnök is figyelmeztetett: szövetségesek vagyunk, nem vazallusok! Egy dolog a NATO tagjának lenni és egy másik, hogy nem akarjuk, hogy más – ráadásul a szervezet messze leger?sebb tagállama – ránk er?ltesse az akaratát.

Baloldaliként is kellemetlen lehet szembesülni egy olyan ország külpolitikájával, amely a világ leger?sebb hadseregére és évi 842 milliárd dolláros hadiköltségvetésre támaszkodva Iraktól Líbián át Ukrajnáig gátlástalanul avatkozik be hozzá képest súlytalan országokban a szabadság és a demokrácia végletekig elkoptatott jelszavaira hivatkozva. (S?t még szerencsénk, hogy nem a saját súlycsoportjával, Kínával kezd ki…) Népeket ugraszt össze népekkel, országokon belül politikai táborokat egymással. Ami amerikai bábáskodás mellett 2014-ben a kijevi Majdanon történt, ahhoz liberálisokat kellett széls?jobboldaliakkal összeboronálni – ez is adalék lehet Gyöngyösi Márton vendégeskedéséhez Pressmannél.

Akár Ukrajnáról, akár Magyarországról beszélünk, a jelen amerikai külpolitikát csak széls?liberális globalisták támogathatják, illetve olyasvalakik, akik – például az álcivil NGO-k körében – annak konkrét vagy reménybeli haszonélvez?i. Az amerikai nagykövet vajon miért nem a kutya- és macskavéd?kkel ápol bens?séges kapcsolatot, pedig az igazán szép civil tevékenység?! Alighanem azért, mert a házi kedvenceknek Washington mérsékelt szerepet szán a Dobrev–Donáth–Gyöngyösi-féle „magyar Majdan” összekovácsolásában.

Pressman nem ?rült, de nem is karrierdiplomata. Diplomáciai tapasztalattal rendelkez? politikai komisszár. Nagyon tudatosan provokál: érzi, hiába próbálkozik a kormánynál – nem mellesleg, Orbán Viktorhoz nyolc hónapja nem jutott még be, pedig szeretne. Ellenzéki vezetés? városokba járkál, hogy mézesmázosan gyakorolja a közdiplomáciát. A közdiplomácia a Nemzeti Közszolgálati Egyetem meghatározásában a következ?: „A propaganda enyhébb formája, a nemzetállamok azon törekvése, hogy más országok támogatását megszerezzék. Gondosan megtervezett kommunikációt igényel.”

De Magyarországba bele fog törni Pressman bicskája. Nálunk stabil a kormány és – háború el?tti felmérés szerint – nincs zsigeri oroszellenesség, ellentétben például a lengyelekkel. A szlovákoknál sincs ilyen oroszellenesség, de stabil kormányuk sincs. A miénk a legrosszabb kombináció az amerikaiak szempontjából. A Ruszkik, haza! kampány pedig öngól, a rossz márkázás (bad branding) példája.

Internetes kommentekben és ismer?si körben gyakran felmerül: miért nem utasítja ki a kormány a határvonalakat sorozatosan átlép? Pressmant? Ennek öt oka lehet.

1. Egy ilyen lépés lehetetlen helyzetbe hozná Washingtonban a magyar diplomáciát.

2. Az amerikai kapcsolat visszautasításaként is (félre)értelmezhet? lenne, ami az amerikai jobboldalon, a republikánusoknál is ellenérzést válthat ki.

3. A júliusi NATO-csúcs el?tt különösen nem indokolt a feszültség gerjesztése.

4. Nincs már olyan messze 2025 januárja, amikor megsz?nik Pressman megbízatása.

5. Végül pedig lehet annak haszna, ha önmagával együtt a magyarországi liblingjeit is lejáratja 2026 el?tt.

Borítókép: Volodimir Zelenszkij ukrán államf? (Fotó: MTI/AP/Efrem Lukackij)

Sz?cs László

www.magyarnemzet.hu

Ajánló